

Баган Мирослава Петрівна,
доктор філологічних наук, професор,
завідувачка кафедри української філології,
Київський національний лінгвістичний університет,
ORCID iD: [0000-0002-5436-2934](https://orcid.org/0000-0002-5436-2934)
myroslava.bahan@knlu.edu.ua

Гмиря Людмила Володимирівна,
кандидат філологічних наук, доцент,
доцент кафедри української філології,
Київський національний лінгвістичний університет,
ORCID ID: [0000-0001-8562-2746](https://orcid.org/0000-0001-8562-2746)
liudmyla.hmyria@knlu.edu.ua

РОБОЧА ПРОГРАМА “ПРАКТИЧНА ФОНЕТИКА УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ” ДЛЯ НАВЧАННЯ ІНОЗЕМЦІВ: ЗМІСТ І СТРУКТУРА

Анотація. У публікації представлено робочу програму навчальної дисципліни “Практична фонетика української мови”, розроблену в Київському національному лінгвістично-му університеті для мовної підготовки іноземних громадян. Програма передбачає планомірне формування фонетичних навичок іноземців для повноцінного розвитку їхніх мовної та комунікативної компетентностей. Визначено мету вивчення дисципліни, очікувані результати навчання, дібрано ефективні форми й методи навчання та контролю досягнутих результатів, запропоновано тематичний розподіл годин на засадах поступального системного опанування фонетичних особливостей української мови у зв'язку з іншими її рівнями. Програма спрямована на формування в іноземців усвідомленого розуміння фонетичної специфіки української мови, передумов її милозвучного звучання.

Ключові слова: робоча програма, практична фонетика, українська мова для іноземців, звукова будова мови, фонетичні навички.

foreigners the Ukrainian language. The program provides for the systematic formation of phonetic skills of foreigners for the full development of their language and communicative competences. The authors define the purpose of studying the discipline, the expected learning outcomes, propose effective forms and methods of teaching and monitoring the achieved results, provide a thematic distribution of hours on the basis of progressive systematic mastery of the phonetic features of the Ukrainian language in connection with its other levels. The program is aimed at forming a conscious understanding of the phonetic specificity of the Ukrainian language and the prerequisites for its melodious sound.

Keywords: syllabus, practical phonetics, Ukrainian language for foreigners, sound structure of the language, phonetic skills.

Вивчення практичної фонетики – засадничий етап в опануванні української мови іноземними студентами. Успішне формування їхніх мовної та комунікативної компетентностей безпосередньо залежить від умінь правильно сприймати й вимовляти звуки в потоці мовлення, наголошувати слова й інтонувати повідомлення. Практична фонетика закладає основи для збагачення лексичного запасу мови, тренування навичок ефективної комунікації, розуміння специфіки мови.

Мета дисципліни “Практична фонетика української мови” – сформувати в студентів-іноземців артикуляційно-слухові образи звуків української мови, довести їх вимову до автоматизму, навчити поєднувати звуки в мовленнєвому потоці відповідно до орфоепічних норм сучасної української літературної мови, правильно використовуючи суперсегментні фонетичні одиниці.

На опанування дисципліни передбачено 180 год. (6 кредитів ЄКТС), з яких 104 год. становлять практичні заняття, 76 год. – самостійна робота студентів.

Програму розроблено з урахуванням класичних праць з української фонетики (Тоцька, 1981; Орфоепічний словник, 1984; Винницький, 2002) і новітніх

Bahan, Myroslava,

Doctor of Philological Sciences, Professor,
Head of the Department of Ukrainian Philology,
Kyiv National Linguistic University,
ORCID ID: [0000-0002-5436-2934](https://orcid.org/0000-0002-5436-2934)
myroslava.bahan@knlu.edu.ua

Hmyria, Liudmyla,

Doctor of Philology, Associate Professor,
Associate Professor of the Department of Ukrainian Philology,
Kyiv National Linguistic University,
ORCID iD: [0000-0001-8562-2746](https://orcid.org/0000-0001-8562-2746)
liudmyla.hmyria@knlu.edu.ua

SYLLABUS “PRACTICAL PHONETICS OF THE UKRAINIAN LANGUAGE” FOR TEACHING FOREIGNERS: CONTENT AND STRUCTURE

Abstract. The publication presents the syllabus of the academic discipline “Practical Phonetics of the Ukrainian Language”, elaborated at the Kyiv National Linguistic University for teaching

експериментально-фонетичних студій (Vakulenko, 2018; Vakulenko, 2019). Вивчення української фонетики засноване на засадах функційності фонетичних одиниць, системного й поступального набуття знань, їх практичного й усвідомленого застосування, активної комунікативності відповідно до останніх рекомендацій з методики навчання української мови як іноземної (Лобода, 2017, с. 83; Булава 2018, с.12–13; Вечерок, Іотова, Максименко, 2021, с. 58–59; Мацюк, Кочан, Туркевич, 2022; Гмиря 2023, с. 4).

Формування фонетичних навичок ґрунтоване на усвідомленому сприйнятті специфіки звукової будови української мови, розумінні її зв'язку з іншими рівнями мови: лексичним, граматичним, синтаксичним. На початковому етапі передбачене оперття на артикуляційні особливості рідних мов студентів, оскільки це дає змогу запобігати “ймовірним виявам фонетичної інтерференції й будувати систему роботи над вимовою відповідно до потреб і труднощів носіїв тієї чи іншої мови” (Прокогін 2016, с. 87).

Зміст програми увідповіднено до вимог Стандарту державної мови “Українська мова як іноземна. Рівні загального володіння A1–C2” (2024). Опану-

вання практичної фонетики за презентованою програмою дає змогу здобувачам сформуванати фонетичні навички рівня А 2.

Програма передбачає застосування широкого спектру форм і методів навчання: прямих, інтерактивних, комбінованих. Ураховано настанови фахівців практикувати “індивідуалізацію та диференціацію навчання”, варіантність завдань, творчі підходи до навчання української мови як іноземної (Вечерок, Іотова, Максименко, 2021, с. 60). Важливу роль відіграють мультимедійні форми навчання, які поєднують візуальні, аудіальні та інтерактивні ресурси й сприяють розвитку всіх видів мовленнєвої діяльності. Відеоуроки ефективно формують слухову та вимовну компетентності, інтерактивні презентації та інфографіка допомагають структурувати мовний матеріал, використання вебінарів забезпечує комунікативну взаємодію, а мультимедійні підручники відкривають можливості для індивідуалізації та адаптивності навчання іноземців. Серед рекомендованих ресурсів – платформа “Wordwall”, яка завдяки можливості адаптації контенту підходить для викладання української мови як іноземної.

Очікувані результати навчання, форми й методи їх досягнення

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи й технології) навчання	Методи оцінювання
1. Знання			
1.1	Знати акустичні й артикуляційні властивості голосних і приголосних звуків сучасної української літературної мови.	Пояснювально-ілюстративний, аналітико-імітативний, репродуктивний та зіставний методи. Робота з аудіозаписами.	Контрольне аудіювання, індивідуальне опитування, перевірка індивідуальних завдань.
1.2	Знати особливості комбінаторики звуків, їхні зміни в мовленнєвому потоці.	Інформаційно-рецептивний, аналітико-імітативний та аудіовізуальний методи.	Перевірка індивідуальних завдань, тестування.
1.3	Знати суперсегментні фонетичні одиниці української мови, їхні види й функції, роль в оформленні граматичних та синтаксичних одиниць.	Пояснювально-ілюстративний, аудіовізуальний та репродуктивний методи. Ігровий метод.	Перевірка індивідуальних завдань, тестові завдання.
1.4.	Знати український алфавіт, правила кореляції букв і звуків.	Аудіовізуальний та репродуктивний методи. Письмові роботи, робота з картками.	Контрольне списування, диктант.
2. Уміння			
2.1.	Уміти правильно вимовляти й поєднувати звуки української мови в мовленнєвому потоці.	Свідомо-практичний, аналітико-імітативний, зіставний методи. Візуалізація та ілюстрування.	Аудіювання, формувальне оцінювання.
2.2.	Уміти сприймати на слух звукове мовлення й передавати його на письмі.	Свідомо-практичний метод. Інтерактивні завдання на слухове розпізнавання. Робота на платформі “Wordwall”.	Аудіювання, диктанти, контрольна робота.
2.3.	Уміти правильно застосовувати суперсегментні фонетичні одиниці української мови.	Репродуктивний та свідомо-практичний методи. Обговорення відеоресурсів. Робота на платформі “Wordwall”.	Практичні завдання, усне оцінювання, тестування.
2.4.	Дотримуватися чергувань звуків у потоці мовлення.	Свідомо-практичний метод. Робота з автентичними текстами. Практичні тренувальні вправи, вправи на відтворення.	Виконання тестових завдань, контрольна робота.

Результат навчання (1. знати; 2. вміти; 3. комунікація; 4. автономність та відповідальність)		Форми (та/або методи й технології) навчання	Методи оцінювання
3. Комунікація			
3.1.	Спілкуватися, правильно акцентуючи свої комунікативні наміри.	Репродуктивний метод. Рольові ігри, діалогічні вправи, обговорення відеоресурсів.	Самооцінювання, формувальне оцінювання.
3.2.	Помічати помилки у вимові звуків, що перешкоджають порозумінню.	Інструктивно-практичний та свідомо-практичний методи. Вправи на самоконтроль. Аналіз аудіоматеріалів.	Усне опитування, самооцінювання, формувальне оцінювання.
3.3.	Інтонувати своє ставлення під час комунікації.	Комунікативно-ситуативний та ігровий методи. Тренувальні вправи, читання, рольові ігри, обговорення відеоресурсів.	Самооцінювання, формувальне оцінювання.
4. Автономія та відповідальність			
4.1.	Добирати фонетичні одиниці для ефективно комунікації в різних ситуаціях.	Проблемно-ситуативний метод. Інтерактивні вправи, рольові ігри, аналіз комунікативних ситуацій, робота на платформі "Wordwall", обговорення відеоресурсів.	Самооцінювання, формувальне оцінювання.
4.2.	Дбати про милозвучність свого українського мовлення.	Проблемно-ситуативний, свідомо-практичний та інструктивно-практичний методи. Вправи на редагування текстів.	Усне оцінювання, самооцінювання, виконання тестових завдань.
4.3.	Усвідомлювати відмінності між фонетичними системами рідної й української мови.	Зіставний та пояснювально-ілюстративний методи.	Опитування, перевірка індивідуальних завдань.

Система оцінювання результатів навчання студентів з дисципліни "Практична фонетика української мови"

Система рейтингового контролю результатів навчання студентів з дисципліни "Практична фонетика української мови" має таку структуру:

№ з/п	Форма підсумкового контролю	Види навчальної діяльності студента	Максимальна кількість балів
1.	Передбачений підсумковий контроль – залік	1. Аудиторна та самостійна робота студента 2. Модульна контрольна робота (МКР)	50 50

Форми та критерії оцінювання результатів навчання

Семестрове оцінювання передбачає оцінювання 1) усних відповідей студентів на заняттях, 2) тестових завдань та 3) контрольних робіт.

Оцінювання усних відповідей студентів засноване на врахуванні їхньої правильності, точності й повноти:

Оцінка	Особливості відповіді студента
відмінно	самостійна, правильна, повна відповідь, з доречними прикладами;
добре	відповідь самостійна, правильна, достатня, але без прикладів;
задовільно	відповідь не достатня чи з помилками;
незадовільно	студент не відповідав на запитання.

Оцінювання тестових завдань передбачає врахування кількості правильних відповідей:

Оцінка	Особливості відповіді студента
відмінно	100 % правильних відповідей;
добре	90 % правильних відповідей;
задовільно	60 % правильних відповідей;
незадовільно	менше ніж 60 % правильних відповідей.

Оцінювання контрольних робіт передбачає врахування обсягу правильно виконаних завдань:

Оцінка	Особливості відповіді студента
відмінно	бездоганно виконано всі завдання;
добре	бездоганно виконано 75 % завдань;
задовільно	правильно виконано не менше ніж 50 % завдань;
незадовільно	правильно виконано менше ніж 50 % завдань.

– підсумкове оцінювання – залік

Алгоритм підсумкового оцінювання

У кінці вивчення дисципліни напередодні заліково-екзаменаційної сесії викладач виставляє одну оцінку як середнє арифметичне всіх оцінок студента за відповіді на заняттях і тести з округленням до десятої частки. Цю оцінку викладач множить на 10, отриманий добуток є **рейтинговим балом студента за роботу протягом семестру**. Отже, максимальний рейтинговий бал за роботу протягом семестру може становити **50**.

Модульна контрольна робота є складником семестрового рейтингу. За МКР можна отримати такі оцінки: “відмінно” (“5”), “добре” (“4”), “задовільно” (“3”), “незадовільно” (“2”), які викладач трансформує в бали:

- “відмінно” – 50 балів;
- “добре” – 40 балів;
- “задовільно” – 30 балів;
- “незадовільно” – 0 балів;
- нез’явлення на МКР – 0 балів.**

Підсумковий рейтинговий бал є сумою рейтингового бала за роботу протягом семестру й рейтингового бала за МКР. Якщо підсумковий рейтинговий бал вищий за 60, студент отримує залік автоматично.

Шкала відповідності підсумкового рейтингового бала та автоматичної залікової оцінки

Підсумковий рейтинговий бал	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90–100	A	зараховано
82–89	B	
75–81	C	
66–74	D	
60–65	E	
0–59	Студент має складати залік	

Зразок залікової картки

ЗАЛІКОВА КАРТКА № 1

1. Зробіть фонетичний розбір слова *яблуко*.

2. Поставте наголос у словах.

Овочі, донька, університет, життя, лікар, новий, прізвище, перець, печиво, беремо, спідниця, квитки, о котрій, кімната, паляниця.

3. Поділіть слова на склади.

Подарунок, усмішка, жарт, мрія, друг, свято, сувенір, обід, клоун, банан.

4. Запишіть кількість звуків і букв у словах.

Йогурт, мої, олівець, щітка, пісня, сміятись.

5. Поставте пропущений прийменник :

У/В – Забрав ... сусіда; була ... Італії; купатися ... озері; пенал ... рюкзаку; ... дворі росте дуб; риба ... акваріумі;

3 / ІЗ / ЗІ / ЗО – кросівки ... шкіри; аркуш ... альбому; ... дві сотні; поїзд ... Києва; купив товар ... знижкою; книжка впала ... стола.

Критерії оцінювання залікових відповідей

Оцінка	Обсяг правильно виконаних завдань
зараховано	Усі завдання виконано правильно на 50–100%.
не зараховано	Правильно виконано менше ніж 50 % усіх завдань.

Тематичний план занять

№ з/п	Тема	Кількість годин			
		Разом	лекції	практичні заняття	самостійна робота
Модуль 1 (I семестр)					
Змістовий модуль 1. Консонантизм. Система приголосних фонем української мови					
1.	Артикуляційний аспект твердих приголосних. Робота органів мовлення для утворення губних, язикових та фарингального приголосних. Артикуляція зімкнених та щілинних звуків, вимовна специфіка африкатів та вібранта.	4		2	2
2.	Артикуляційний аспект м'яких приголосних. Вимова м'яких приголосних у складах та словах.	3		2	1
3.	Співвідношення приголосних за ознакою дзвінкості / глухості. Парні дзвінкі й глухі приголосні, сонорні звуки.	2		1	1
4.	Дзвінкість приголосних у кінці слова та перед глухими. Асиміляція глухих за дзвінкістю перед дзвінками звуками.	4		2	2
5.	Асиміляції приголосних за місцем і способом творення.	4		2	2
6.	Співвідношення приголосних за ознакою твердості – м'якості. Протиставлення твердих і м'яких (палаталізованих) приголосних.	2		1	1
7.	Пом'якшення приголосних перед голосним і та в середині слова перед іншими пом'якшеними приголосними.	3		1	2
8.	Звукосполучення твердих і м'яких, глухих і дзвінких, передньоязикових і задньоязикових, зімкнених і щілинних приголосних.	2		1	1
9.	Вимова звукосполучень приголосних з йотом.	4		2	2
10.	Протетичні приголосні.	2		1	1
11.	Зміни приголосних унаслідок їх збігу. Подвоєння і подовження приголосних.	3		2	1
12.	Спрощення в групах приголосних.	3		2	1
13.	Корекція вимови приголосних з урахуванням артикуляційної бази рідної мови студентів.	2		1	1
Змістовий модуль 2. Вокалізм. Система голосних фонем української мови. Артикуляційно-акустична характеристика голосних					
14.	Артикуляція українських голосних. Протиставлення голосних за місцем і способом творення.	3		2	1
15.	Ненаголошені голосні. Зміни голосних у ненаголошеній позиції.	3		2	1
16.	Чергування [о] з [е] після шиплячих та [й].	2		1	1
17.	Чергування голосних [о] та [е] з [і].	3		2	1
18.	Чергування [о] та [е] з нулем звука.	3		2	1
19.	Причини й правила чергування прийменників / префіксів у – в.	4		2	2
20.	Причини й правила чергування прийменників / префіксів з – із – зі – зо.	2		1	1
21.	Причини й правила чергування сполучників / часток і – й.	2		1	1
22.	Корекція вимови голосних з урахуванням загальних порушень фонологічної системи української мови та впливу рідної мови студентів.	3		2	1
23.	Основні типи складів: Г (и, а), ПГ (ра, то, зи, ка), ГП (ол, ень), ПГП (бук, жаль), ППГ (спи, для), ПППГ (стра-ва), ПППП (хліб, клуб).	3		2	1
24.	Правила складоподілу в українській мові.	4		2	2
Змістовий модуль 4. Наголос і ритміка слова					
25.	Фонетична природа українського словесного наголосу. Динамічний характер українського наголосу.	3		2	1
26.	Слова різних акцентно-ритмічних моделей: та (стіл, тут, парк), та-та (вікно, депо), та-та (книга, сумка), та-та-та (вулиця, музика), та-та-та (картина, листівка), та-та-та (олівець), та-та-та-та (передача, некрасиво).	2		1	1

27.	Типи українського наголосу. Рухомий наголос (<i>нога – ноги, пишу – пише</i>), постійний (<i>студент, економіст, диктант</i>), подвійний (<i>завжди, помилка, також</i>).	3		2	1
28.	Додатковий наголос у складних словах (<i>спортзал</i>).	2		1	1
29.	Вплив наголосу на розрізнення слів (<i>замок – замók</i>) та граматичних форм слова (<i>ру́ки – руки́</i>).	2		1	1
30.	Акцентологічні особливості іменників та прикметників.	3		2	1
31.	Акцентологічні особливості дієслів.	3		2	1
32.	Модульна контрольна робота.	2		2	
Кількість годин за модулем 1		90		52	38
Модуль 2 (II семестр)					
Змістовий модуль 5. Вимова граматичних форм					
1.	Вимова іменників і прикметників з твердою і м'якою основами.	4		2	2
2.	Наголошення займенників.	4		2	2
3.	Наголошення числівників.	4		2	2
4.	Вимова й наголошення дієслівних форм.	4		2	2
5.	Вимова прийменників з наступним словом (<i>у_класі, у_банку, на_вулиці</i>). Асиміляції за дзвінкістю / глухістю.	4		2	2
Змістовий модуль 6. Інтонація					
6.	Особливості зв'язної вимови слів у мовленні. Синтагма як фонетико-семантична єдність.	4		2	2
7.	Інтонаційне оформлення коротких односинтагмних фраз. Основні інтонаційні конструкції української мови (ІК).	4		2	2
8.	Вживання ІК-1 у мовленні: інтонація повідомлення, відповіді.	4		2	2
9.	Вживання ІК-2 у мовленні: інтонація спеціального запитання.	4		2	2
10.	Вживання ІК-3 у мовленні: інтонація загального запитання.	4		2	2
11.	Вживання ІК-4 у мовленні: інтонація неповного запитання (<i>А це?, А завтра?</i>).	4		2	2
12.	Інтонаційне оформлення багатосинтагмних розповідних фраз. Вживання ІК-3, ІК-4 в некінцевих синтагмах.	4		2	2
13.	Вживання ІК-5, ІК-6, ІК-7 у мовленні. Експресивна оцінка.	3		2	1
14.	Центр ІК. Його вплив на зміст висловлювання.	3		2	1
Змістовий модуль 7. Синтагма й синтагмний поділ речень					
15.	Поняття синтагми. Кінцеві й некінцеві синтагми, їхнє інтонаційне оформлення.	3		2	1
16.	Семантико-синтаксична завершеність і незавершеність синтагм.	3		2	1
17.	Основні типи синтаксично не завершених синтагм: синтагма суб'єкта, предиката, обставин, об'єкта, атрибута.	3		2	1
18.	Синтагми змішаних типів.	3		2	1
19.	Слуховий інтонаційний аналіз тексту. Визначення місця синтагмного поділу речення. Вибір типів ІК.	3		2	1
Змістовий модуль 8. Співвідношення вимови й письма					
20.	Український алфавіт.	3		2	1
21.	Звуко-буквені співвідношення. Уживання м'якого знака й апострофа	6		4	2
22.	Читання букв <i>я, ю, є, ї</i> ; вимова буквосполук <i>-ться, -єшся, -жці, -чці, -дці</i> та ін.	6		4	2
23.	Пунктуаційне оформлення різних інтонаційних конструкцій	4		2	2
24.	Модульна контрольна робота.	2		2	
Кількість годин за модулем 2		90		52	38
Кількість годин за весь курс		180		104	76

Рекомендована до курсу навчальна література**Основна (базова) література**

Бойко, І. О., & Бондар, М. В. (2012). Практичний курс української мови для іноземців. Навчальний посібник. Вид. центр КНЛУ.

Винник, В. М., Гайда, О. М., Драч, І. Д., Заліпська, І. Я., Зевако, В. І., Жмудська, Г. В., Мельник, Т. П., Новіцька, О. І., Стефанишин, К. Л., & Тишковець, М. П. (2013). Українська мова для іноземних студентів: посібник. ТДМУ.

Жангазінова, Р., & Кусяк, С. (2019). Українська мова як іноземна. Розділ І. Фонетика : навчально-методичний посібник для самостійної роботи іноземних студентів підготовчого відділення. Львівський національний медичний університет імені Данила Галицького.

Касьянова, О. А. (2024). Вивчення наголосу української мови інокомунікантами (на прикладі оповідання “Навіщо” Людмили Старицької-Черняхівської). *Науково-теоретичний збірник “Літературознавчі студії”*, 65 (2), 94–105.

Луцюк, М. В., Добровольська, Л. А., & Скуратівська, Л. Г. (2006). Українська мова в таблицях. Методичні рекомендації до вивчення дисципліни для іноземних студентів. НАУ.

Моргунова, Н. С., & Резван, О. О. (2008). Мова для всіх: Навчальний посібник з української мови для студентів підготовчого факультету. У двох частинах.

Палінська, О., & Туркевич, О. (2014). Крок-1. Українська мова як іноземна. Видавництво Львівської політехніки.

Пискач, О. Д., & Гоца, Е. Д. (2022). Сучасна українська мова: Фонетика. Фонологія. Орфоепія: навчально-методичний посібник для студентів І курсу українського відділення філологічного факультету.

Плющ, Н., & Бондаренко, В. (2007). Сучасна українська мова. Орфоепія : навчальний посібник. ВПЦ “Київський університет”.

Чистяхова, А. Б., Селіверстова, Л. І., Лагута, Т. М. (2008). Українська мова для іноземців. Підручник. Індустрія.

Чумак, О. Г. & Чумак, В. В. (2005). Українська мова як іноземна (частина І). Основи фонетики, граматики, інтонації, словотвору. Навч. посібник. Вид. центр КНЛУ.

Додаткова література

Богдан, М. М. та ін. (2000). Сучасна українська літературна мова. Лексичний, фонетичний і граматичний аналізи: навчально-методичний посібник.

Вальченко, І. В., & Прилуцька, Я. М. (2011). Ласкаво просимо! Навч. посібник з української мови для

іноземних студентів: у 2-х ч.; Харк. нац. акад. міськ. госп-ва. ХНАМГ.

Вінницька, В., Головяшина, Л., & Плющ, Н. (2002). Українська мова як іноземна (початковий курс): підручник. Видавничо-поліграфічний центр “Київський університет”.

Капраль, М. (2000). Розмовляймо українською! Посібник для угорських українців. Ніредьгаза.

Макарова, Г. І., Паламар, Л. М., & Присяжнюк, Н. К. (1993). Розмовляйте з нами українською мовою: У 3 ч. Вища школа.

Мельник, С., & Шевченко, М. (2000). Початки української фонетики: Посібник для угорських українців. Ніредьгаза.

Моргунова, Н. С. (2001). Мова для всіх: Початково-фонетичний курс української мови для іноземців.

Паламар, Л. М., Татьянченко, Н. В., & Поставна, Н. В. (1999). Читаємо українською. Навчальний посібник (для студентів початкового етапу). БМВ.

Тоцька, Н. І. (1995). Сучасна українська літературна мова. Фонетика. Орфоепія. Графіка і орфографія. Завдання і вправи: Навчальний посібник. Вища школа.

Коньок, О. П. (Укл.). (2009). Українська мова. Навчальні матеріали для студентів-іноземців 1-го курсу. Вид-во СумДУ.

Чистякова, А. Б., Селіверстова, Л. І., & Лагута, Т. М. (2006). Українська мова для іноземців: Підручник для іноземних студентів вищих навчальних закладів. ХНУ імені В. Н. Каразіна.

Щепка, О. А. (2018). Українська мова як іноземна. Початковий рівень : навчальний посібник для іноземних студентів початкового етапу навчання. ПДТУ.

Інформаційні ресурси в інтернеті

<https://ua.izzi.digital/DOS/332534/353133.html>
<https://wordwall.net/uk>
<https://vseosvita.ua/library/cikavi-vpravi-z-rozdilu-fonetika-orfografia-58748.html>
<http://www.mova.info/pidruchn.aspx>

Конфлікт інтересів

Автори не мають потенційного конфлікту інтересів, який би міг вплинути на рішення про опублікування цієї статті.

Використання штучного інтелекту

Не використовувався.

СПИСОК ПОСИЛАНЬ

REFERENCE

- Болобан, Л. Ю. (2016). Дидактична гра як інструмент формування фонетично-графічних навичок учнів на уроках української мови. ММК.
- Булава, Н. Ю. (2018). Особливості навчання фонетики студентів-іноземців на початковому етапі вивчення української мови. *Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції "Актуальні питання та проблеми сучасної мови та літератури"*, м. Одеса, 17–18 серпня 2018 р., 10–14.
- Вечерок, О. М., Іотова, І. М., & Максименко, Н. В. (2021). Сучасні лінгводидактичні принципи укладання навчально-методичних матеріалів з української мови як іноземної. *Актуальні питання лінгводидактики та методики навчання мови і літератури*, 12(1), 55–61.
<https://surl.li/qlbdsq>
- Винницький, В. М. (2002). Українська акцентна система: становлення, розвиток. Біблос.
- Гмиря, Л. В. (2023). *Методика викладання української мови як іноземної*. Видавничий центр КНЛУ.
<https://surl.li/qoqcko>
- Гмиря, Л. В. (2024). Українська мова як іноземна в китайській аудиторії. *Tradiție și inovare în cercetarea științifică*, conferință științifică internațională. *Tradiție și inovare în cercetarea științifică, Ediția a 12-a : Materialele Conferinței Științifice Internaționale din 6-7 octombrie*, I, 54–57.
<https://surl.li/ybgjkg>
- Лобода, Т. М. (2017). Методичні засади викладання української мови як іноземної у вищих навчальних закладах. *Наукові записки НПУ імені М. П. Драгоманова. Серія: Педагогічні науки*, 134, 91–95.
<https://surl.li/nffood>
- Мацюк, З., Кочан, І., & Туркевич, О. (2022). *Основи методики викладання української мови як іноземної*. Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка.
- Орфоепічний словник. (1984). Радянська школа.
- Прокопів, І. М. (2016). Особливості навчання іноземної мови з урахуванням артикуляційної бази рідної мови. *Викладання мов у вищих навчальних закладах освіти на сучасному етапі. Міжпредметні зв'язки. Наукові дослідження. Досвід. Пошуки*, 28, 87–96.
- Стандарт державної мови "Українська мова як іноземна. Рівні загального володіння А1–С2" (2024).
<https://surl.li/rhprzd>
- Тоцька, Н. І. (1981). Сучасна українська літературна мова. Фонетика, орфоепія, графіка, орфографія. Вища школа.
- Швець, Г. Д. (2019). *Теорія і практика навчання української мови іноземних студентів гуманітарних спеціальностей*. Фенікс.
- Шевкопляс, О. (2021). Сучасні тенденції розвитку лінгводидактики української мови як іноземної. *Scientific Look into the Future*, 1(21), 130–135.
<https://surl.li/mspgtm>
- Vakulenko, M. O. (2018). Ukrainian vowel phones in the IPA context. *Govor* 35 (2): 189–214.
<https://www.hfilolokod.hr/images/HFD/Govor/Govor-2-2018-web.pdf>
- Vakulenko, M. O. (2019). Ukrainian Consonant Phones in the IPA Context with Special Reference to /v/ and /gh/. *Linguistica online* 22: 1–26.
<http://www.phil.muni.cz/linguistica/art/vakulenko/vak-001.pdf>
- Boloban, L. Yu. (2016). *Dydaktychna hra yak instrument formuvannia fonetychno-hrafichnykh navychok uchniv na urokakh ukrainskoi movy*. ММК.
- Bulava, N. Yu. (2018). *Osoblyvosti navchannia fonetyky studentiv inozemtsiv na pochatkovomu etapi vyvchennia ukrainskoi movy. Materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii "Aktualni pyttannia ta problemy suchasnoi movy ta literatury"*, m. Odesa, 17-18 serpnia 2018 r.: 10-14.
- Hmyria, L. V. (2023). *Metodyka vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. Vydavnychiy tsentr KNLU.
<https://surl.li/qoqcko>
- Hmyria, L. V. (2024). *Ukrainska mova yak inozemna v kytaiskii audytarii. Tradiție și inovare în cercetarea științifică*, conferință științifică internațională. *Tradiție și inovare în cercetarea științifică, Ediția a 12-a : Materialele Conferinței Științifice Internaționale din 6-7 octombrie*, I, 54-57.
<https://surl.li/ybgjkg>
- Loboda, T. M. (2017). *Metodychni zasady vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi u vyshchykh navchalnykh zakladakh. Naukovi zapysky NPU imeni M. P. Drahomanova. Serii: Pedagogichni nauky*, (134), 91–95.
<https://surl.li/nffood>
- Matsiuk, Z., Kochan, I., & Turkevych, O. (2022). *Osnovy metodyky vykladannia ukrainskoi movy yak inozemnoi*. Vydavnychiy tsentr LNU im. Ivana Franka.
- Orfoepichnyi slovnyk. (1984). Radianska shkola.
- Prozhohina, I. M. (2016). *Osoblyvosti navchannia inozemnoi vymovy z urakhuvanniam artykuliatsiinoi bazy ridnoi movy. Vykladannia mov u vyshchykh navchalnykh zakladakh osvity na suchasnomu etapi. Mizhpredmetni zviazky. Naukovi doslidzhennia. Dosvid. Poshuky*, 28, 87–96.
- Shevkopliash, O. (2021). *Suchasni tendentsii rozvytku linhvodydaktyky ukrainskoi movy yak inozemnoi. Scientific Look into the Future*, 1(21), 130–135.
<https://surl.li/mspgtm>
- Shvets, H. D. (2019). *Teoriia i praktyka navchannia ukrainskoi movy inozemnykh studentiv humanitarnykh spetsialnostei*. Feniks.
- Standart derzhavnoi movy "Ukrainska mova yak inozemna. Rivni zahalnoho volodinnia A1–S2" (2024).
<https://surl.li/rhprzd>
- Totska, N. I. (1981). *Suchasna ukrainska literaturna mova. Fonetyka, orfoepiia, hrafika, orfohrafiiia. Vyscha shkola*.
- Vakulenko, M. O. (2019). *Ukrainian Consonant Phones in the IPA Context with Special Reference to /v/ and /gh/. Linguistica online* 22: 1–26.
<http://www.phil.muni.cz/linguistica/art/vakulenko/vak-001.pdf>
- Vakulenko, M. O. (2018). *Ukrainian vowel phones in the IPA context. Govor* 35 (2): 189–214.
<https://www.hfilolokod.hr/images/HFD/Govor/Govor-2-2018-web.pdf>
- Vecherok, O. M., Iotova, I. M., & Maksymenko, N. V. (2021). *Suchasni linhvodydaktychni pryntsypy ukladannia navchalno-metodychnykh materialiv z ukrainskoi movy yak inozemnoi. Aktualni pyttannia linhvodydaktyky ta metodyky navchannia movy i literatury*, 12(1), 55–61.
<https://surl.li/qlbdsq>
- Vynnytskyi, V. M. (2002). *Ukrainska aktsentna systema: stanovlennia, rozvytok*. Biblos.

Дата надходження до редакції 09.04.2025 р.
Ухвалено до друку 06.05.2025 р.

